Тернопільська обласна рада
Департамент освіти і науки Тернопільської обласної військової адміністрації
Фаховий коледж Кременецької обласної гуманітарно-педагогічної академії
ім. Тараса Шевченка

Циклова комісія психолого-педагогічних дисциплін та дошкільних методик

ЗАТВЕРДЖУЮ
Заступник директора
з навчальної роботи
_____ Павло ЯЛОВСЬКИЙ
«__» серпня 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Педагогіка

Освітньо-професійний ступінь **фаховий молодший бакалавр**
Галузь знань **А Освіта**
Спеціальність **А4 Середня освіта (Технології)**
Освітньо-професійна програма **Середня освіта (Трудове навчання та технології)**

Кременець – 2025

Мишаківська Л. О. Педагогіка : робоча програма навчальної дисципліни для здобувачів фахової передвищої освіти з галузі знань А Освіта за спеціальністю А4.10 Середня освіта (Технології). Кременець, 2025. 21 с.

Розробник:

Мишаківська Людмила Олександрівна – викладач циклової комісії педагогіки, психології та методик навчання Фахового коледжу КОГПА ім. Тараса Шевченка

Робоча програма затверджена на засіданні циклової комісії психолого-педагогічних дисциплін та дошкільних методик

Протокол від «01» вересня 20 року № 1

Голова циклової комісії 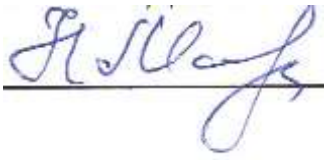 Надія САБРАН

1. Вступ

Стратегія розвитку сучасного українського суспільства в умовах соціально-економічних реформ об’єктивно потребує підвищення вимог до освітньої системи та професійної підготовки фахівців високої кваліфікації. Сьогодення вимагає підготовки нової генерації вчителів, здатних до ефективного здійснення педагогічної діяльності, творчості, постійного самовдосконалення, збагачення своєї професійної компетентності, інноваційної культури, які володіють сучасними методами і технологіями освіти, способами самостійного конструювання педагогічного процесу, умінням прогнозувати свій кінцевий результат і які стануть носіями не тільки інтелекту, а й високої духовності і моральності. Від рівня професійно-педагогічної культури педагога залежить і якість освіти учнів в закладі загальної середньої освіти.

У реалізації визначених завдань чільне місце серед усіх освітніх компонентів посідає навчальна дисципліна «Педагогіка». Програма вивчення нормативної навчальної дисципліни «Педагогіка» складена для навчання здобувачів освітньо-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр» відповідно до освітньо-професійної програми Середня освіта (Трудове навчання та технології) за спеціальністю А4.10 Середня освіта (Технології).

2. Опис навчальної дисципліни

<table>
<tr><th rowspan="2">Найменування показників</th><th rowspan="2">Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітньо-професійний ступінь</th><th colspan="4">Характеристика навчальної дисципліни</th></tr>
<tr><th colspan="4">денна форма здобуття освіти</th></tr>
<tr><td>Кількість кредитів ECTS: 6+1*</td><td>Галузь знань
А Освіта</td><td colspan="4" rowspan="2">Нормативна</td></tr>
<tr><td>Модулів – 2*</td><td>Спеціальність
А4 Середня освіта (Технології)</td></tr>
<tr><td>Змістових модулів – 4</td><td rowspan="3">Освітньо-професійна програма
Середня освіта (Трудове навчання та технології)</td><td colspan="4">Рік підготовки:</td></tr>
<tr><td rowspan="3">Загальна кількість годин – 180+30*</td><td>2-й</td><td colspan="2">3-й</td><td>4-й</td></tr>
<tr><td colspan="4">Семестр</td></tr>
<tr><td>4-й</td><td>5-й</td><td>6-й</td><td>8-й</td></tr>
<tr><td rowspan="8">Тижневих годин:
аудиторних – 2,2,2
самостійної роботи здобувача освіти – 1,6; 1; 1,2; 30*</td><td rowspan="8">Освітньо-професійний ступінь:
фаховий молодший бакалавр</td><td colspan="4">Лекції</td></tr>
<tr><td>22 год.</td><td>18 год.</td><td>20 год.</td><td></td></tr>
<tr><td colspan="4">Семінарські</td></tr>
<tr><td>18 год.</td><td>12 год.</td><td>18 год.</td><td></td></tr>
<tr><td colspan="4">Самостійна робота/підготовка та проходження екзамену</td></tr>
<tr><td>23 год./ 12 год.</td><td>7 год./ 8 год.</td><td>10 год./ 12 год.</td><td>30 год*</td></tr>
<tr><td colspan="4">Вид контролю:
Екзамен – 6-й семестр;
захист курсової роботи – 8-й семестр</td></tr>
</table>

*застосовується у разі виконання з освітнього компоненту курсової роботи

Примітка. Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить 60 % / 40 %.

3. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Педагогіка» є підготовка професійно компетентного, гуманістично-зорієнтованого майбутнього учителя з високим рівнем педагогічної культури.

Основні завдання курсу:

1) озброєння здобувачів фахової передвищої освіти методологією педагогіки, глибокими знаннями основних педагогічних категорій і понять;

2) вивчення закономірностей розвитку і формування особистостей;

3) опанування майбутніми учителями знаннями про мету, завдання, зміст, форми, методи, засоби навчання і виховання учнів ;

4) формування вміння аналізувати навчально-виховні і проблемні педагогічні ситуації;

5) осмислення здобувачами фахової передвищої освіти необхідності і значення педагогічних знань для вирішення професійних завдань ;

6) формування у майбутніх фахівців здатності творчо використовувати на практиці надбання педагогічної спадщини минулого, досягнення педагогічної науки і передового педагогічного досвіду;

7) розвивати у студентів позитивні мотиви учіння та інтерес до майбутньої професійної діяльності.

У результаті вивчення навчальної дисципліни у здобувачів фахової передвищої освіти повинні бути сформовані такі **компетентності:**

ЗК2 Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК5 Здатність до міжособистісної взаємодії.

ЗК6 Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК7 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

СК1 Здатність враховувати в освітньому процесі вікові особливості учнів.

СК2 Здатність до використання предметних знань в освітньому процесі.

СК3 Здатність до інтеграції предметних знань з різних освітніх галузей.

СК4 Здатність до добору й застосування доцільних форм, методів, технологій та засобів навчання.

СК7 Здатність до спілкування з батьками, колегами, іншими фахівцями з метою педагогічного супроводу.

СК8 Здатність до забезпечення сприятливих умов в освітньому середовищі для кожного учня відповідно до його індивідуальних потреб, можливостей, здібностей та інтересів.

СК9 Здатність до планування освітнього процесу в межах посадових обов’язків.

СК10 Здатність до організації процесу навчання, виховання та розвитку здобувачів освіти.

СК11 Здатність до використання освітніх інновацій у професійній діяльності.

СК12 Здатність до моніторингу педагогічної діяльності та визначення власних професійних потреб.

СК15 Здатність до попередження булінгу та протидії різним проявам насильства.

Програмні результати навчання

Нормативний зміст вивчення здобувачами фахової передвищої освіти навчальної дисципліни «Педагогіка» сформульований у таких програмних результатах навчання:

РН2 Застосовувати ефективні моделі міжособистісної комунікації як в професійній діяльності, так і поза її межами.

РН3 Аналізувати можливості професійного розвитку з урахуванням умов педагогічної діяльності та індивідуальних запитів і потреб.

РН4 Враховувати вікові особливості учнів в освітньому процесі для забезпечення його ефективності.

РН5 Забезпечувати досягнення результатів навчання, визначених Державними стандартами освіти та типовими освітніми програмами.

РН6 Застосовувати міжпредметні зв’язки та інтеграцію змісту різних освітніх галузей в освітньому середовищі.

РН8 Сприяти формуванню мотивації учнів до навчання.

РН9 Використовувати ефективні форми, засоби і стратегії комунікації з батьками, колегами, іншими фахівцями.

РН10 Планувати освітній процес залежно від мети, індивідуальних особливостей учнів, специфіки діяльності закладу освіти.

РН11 Застосовувати інновації у професійній діяльності.

РН12 Оцінювати власну педагогічну діяльність відповідно до визначених критеріїв.

РН13 Формувати в учнів здатність до конструктивної міжособистісної взаємодії.

РН15 Застосовувати основні стратегії поведінки щодо попередження булінгу та протидії різним проявам насильства.

4. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1. Педагогіка

Змістовий модуль 1. Загальні основи педагогіки

Тема 1. Предмет, основні категорії та завдання педагогіки

Педагогіка як наука, її становлення і розвиток. Функції педагогіки. Стадії розвитку педагогіки. Джерела педагогіки. Предмет і завдання педагогіки. Основні категорії педагогіки: виховання, навчання, освіта. Система педагогічних наук. Міжпредметні зв'язки педагогіки.

Тема 2. Методи науково-педагогічного дослідження

Наукові дослідження – шлях до розв'язання проблем педагогіки. Види науково-педагогічних досліджень. Методи науково-педагогічного дослідження: педагогічне спостереження, бесіда, інтерв'ю, психолого-педагогічний експеримент, математичні методи, анкетування, тестування, соціометричний метод, метод рейтингу, метод узагальнення незалежних характеристик, вивчення продуктів діяльності. Етапи педагогічного дослідження.

Тема 3. Розвиток, виховання і формування особистості

Процес розвитку і формування особистості. Рушійні сили розвитку особистості. Вплив спадковості, середовища і виховання на розвиток і формування особистості. Роль діяльності і спілкування в розвитку і формуванні особистості. Проблема вікової періодизації у педагогіці. Вікові етапи розвитку особистості школяра. Народна педагогіка про розвиток особистості.

Тема 4. Професійна діяльність учителя та його соціальна функція

Поняття про педагогічну діяльність. Функції вчителя та його соціальна функція. Вимоги до особистості вчителя. Педагогічна майстерність учителя. Професійна компетентність сучасного педагога. Педагоги-класики, громадські діячі та просвітителі про вчителя.

Змістовий модуль 2. Теорія виховання

Тема 5. Сутність, закономірності і принципи виховання

Поняття про мету виховання, її об'єктивний характер. Проблема мети виховання у спадщині видатних педагогів та просвітителів. Народна педагогіка про мету виховання. Ідеал національного виховання. Основні напрями виховання, їх завдання. Процес виховання, його специфіка, структурні елементи і рушійні сили. Компоненти та етапи процесу виховання. Управління процесом виховання. Самовиховання особистості: умови, етапи, прийоми. Перевиховання особистості: функції, етапи, принципи. Результати процесу виховання. Критерії вихованості школяра. Закономірності виховання. Специфіка принципів виховання. Характеристика основних принципів виховання. Принципи національного виховання: народність, культуровідповідність, природовідповідність, гуманізація, демократизація, етнізація. Народна педагогіка про принципи виховання. Шляхи

підвищення ефективності процесу виховання в закладах загальної середньої освіти.

Тема 6. Основні напрями виховання особистості

Розумове виховання школярів: завдання та шляхи здійснення. Суть і основні риси наукового світогляду, його структура. Народна педагогіка про розумове виховання. Моральне виховання школярів. Поняття про мораль, її суспільно-історичний характер. Завдання, зміст, шляхи здійснення морального виховання учнів. Трудове виховання школярів. Народна педагогіка про трудове виховання. Завдання трудового виховання. Види праці учнів. Вимоги до організації трудової діяльності школярів. Шляхи і методи трудового виховання. Естетичне виховання школярів. Завдання, шляхи і засоби естетичного виховання. В.О. Сухомлинський про естетичне виховання учнів засобами природи та мистецтва. Фізичне виховання: завдання, зміст, форми та засоби фізичного виховання школярів. Народна педагогіка про фізичне виховання.

Тема 7. Методи та засоби виховання

Поняття про методи, прийоми і засоби виховання. Класифікація методів виховання. Методи формування свідомості особистості: словесні методи (бесіда, переконання, лекція, розповідь, диспут), метод прикладу, їх характеристика. Методи організації діяльності і формування досвіду суспільної поведінки учнів: педагогічна вимога, громадська думка, вправи, доручення, виховуючі ситуації, їх характеристика. Методи стимулювання діяльності і поведінки учнів: змагання, заохочення, покарання. Засоби виховання. Вибір методів та засобів виховання відповідно до педагогічної ситуації.

Тема 8. Особистість і колектив

Поняття колективу: суть, ознаки, функції колективу. Теорія колективу у спадщині видатних педагогів. Процес розвитку колективу, чинники розвитку колективу, вплив колективу на особистість. Шляхи згуртування учнівського колективу. Учнівське самоврядування в закладі загальної середньої освіти. Дитячі та молодіжні організації і завдання закладу загальної середньої освіти щодо роботи з ними.

Тема 9. Позакласна та позашкільна виховна робота. Учитель як класний керівник

Поняття позакласної та позашкільної виховної роботи, їх специфіка. Завдання позакласної і позашкільної виховної роботи. Масові, групові та індивідуальні форми позакласної виховної роботи. Основні напрями позашкільної виховної роботи. Заклади позашкільної освіти. Взаємозв’язок позакласної і позашкільної виховної роботи.

Історія виникнення посади класного керівника. Вчитель-класний керівник, вимоги до його особистості. Завдання, функції та зміст роботи класного керівника. Права та обов’язки класного керівника. Планування роботи класного керівника.

Тема 10. Взаємодія закладу загальної середньої освіти, сім'ї та громади у вихованні дітей

Розвиток теорії сімейного виховання в зарубіжній і українській педагогіці. Сім'я як соціально-педагогічне середовище. Сучасні проблеми сімейного виховання. Умови правильного сімейного виховання. Основні функції сім'ї. Взаємодія закладу загальної середньої освіти, сім'ї та громади у вихованні дітей. Форми й методи роботи вчителя з батьками учнів. Партнерська взаємодія закладу освіти з батьками та громадою.

Тема 11. Інклюзивне виховання та взаємодія в учнівському колективі

Поняття та принципи інклюзивного виховання. Створення умов для прийняття та підтримки кожної дитини в учнівському колективі. Врахування індивідуальних потреб та особливостей учнів у виховному процесі. Формування культури взаємоповаги, толерантності та взаємодопомоги. Запобігання дискримінації, булінгу та соціальній ізоляції учнів. Роль педагога у формуванні інклюзивного учнівського колективу.

Змістовий модуль 3. Теорія навчання та освіти

Тема 12. Предмет і завдання дидактики

Дидактика як галузь педагогіки, становлення і розвиток дидактики. Предмет і завдання дидактики. Зв'язок дидактики з іншими науками. Основні категорії дидактики: освіта, навчання, самоосвіта, викладання, учіння, принципи навчання, методи, засоби, форми організації навчання.

Тема 13. Сутність, закономірності та принципи навчання

Поняття про процес навчання, його особливості. Рушійні сили, функції, компоненти процесу навчання: цільовий, стимулюючо-мотиваційний, змістовий, операційно-дієвий, контрольно-регулюючий, оціночно-результативний. Структура діяльності вчителя. Структура процесу засвоєння знань учнями: сприймання, розуміння, осмислення, узагальнення, закріплення, застосування. Види навчання: пояснювально-ілюстративне, програмоване, проблемне, комп'ютерне.

Поняття про закономірності навчання, їх характеристика. Проблема принципів навчання в історії дидактики. Народна педагогіка про принципи навчання. Характеристика принципів навчання: науковості, систематичності та послідовності, доступності, зв'язку навчання з життям, свідомості й активності учнів, наочності, міцності знань, умінь і навичок, індивідуального підходу, емоційності навчання.

Тема 14. Особливості організації інклюзивного навчання

Поняття та принципи інклюзивного навчання. Забезпечення рівного доступу до освіти та врахування індивідуальних потреб учнів. Особливості організації освітнього процесу в умовах інклюзивного навчання. Адаптація та модифікація

змісту, методів і форм навчання. Педагогічна підтримка учнів з особливими освітніми потребами. Взаємодія вчителя, асистента вчителя, батьків та інших фахівців у забезпеченні інклюзивного навчання.

Тема 15. Зміст освіти в сучасній українській школі

Поняття про зміст освіти, його основні компоненти. Теорії розвитку змісту освіти. Державні стандарти освіти. Типи закладів загальної середньої освіти. Основні джерела змісту освіти: навчальний план, навчальна програма, підручники. Види освіти. Компетентнісний підхід до визначення змісту освіти.

Тема 16. Методи навчання

Поняття про методи, прийоми та засоби навчання. Класифікація методів навчання у сучасній дидактиці. Методи організації і здійснення навчально-пізнавальної діяльності учнів. Методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності учнів: методи формування пізнавальних інтересів, методи стимулювання обов'язку і відповідальності в навчанні. Методи контролю і самоконтролю в навчанні. Вибір методів навчання відповідно до мети, змісту та освітніх потреб учнів.

Тема 17. Інноваційні технології навчання

Поняття про інноваційні технології навчання. Сучасні технології організації освітнього процесу. Інтерактивні технології навчання. Проєктна, проблемна, дослідницька та змішана форми навчання. Цифрові технології в освітньому процесі. Можливості використання штучного інтелекту в навчанні. Умови ефективного та безпечного використання інноваційних технологій.

Тема 18. Форми організації навчання

Форми організації навчання в історичному аспекті. Урок як основна форма організації навчання. Вимоги до сучасного уроку. Типи уроків, їх структура. Форми роботи на уроці. Позаурочні форми навчання: семінарські заняття, практикуми, факультативні заняття, навчальні екскурсії, предметні гуртки, домашня навчальна робота, консультації, додаткові заняття. Підготовка вчителя до уроку, її основні етапи. Нетрадиційні уроки.

Тема 19. Контроль, оцінювання та самооцінювання навчальних досягнень учнів

Суть, основні види та функції контролю. Вимоги до контролю знань. Оцінювання навчальних досягнень учнів. Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень школярів. Формувальне оцінювання та самооцінювання учнів. Зворотний зв'язок у навчанні. Причини неуспішності учнів, шляхи її попередження і подолання.

Змістовий модуль 4. Управління закладом загальної середньої освіти

Тема 20. Система освіти в Україні та сучасні освітні зміни

Основні історичні етапи розвитку системи освіти в Україні. Основні принципи побудови системи освіти. Структура системи освіти. Реформування системи освіти в світлі Концепції «Нова українська школа», законів України «Про освіту» та «Про повну загальну середню освіту». Сучасні освітні зміни та їх вплив на діяльність закладів загальної середньої освіти.

Тема 21. Наукові основи управління закладом загальної середньої освіти

Суть процесу управління. Принципи управління. Методи управління. Функції управління. Особливості прийняття управлінських рішень. Громадське самоврядування в закладі загальної середньої освіти. Сучасні підходи до ефективного управління закладом освіти.

Тема 22. Методична робота та професійний розвиток педагогів

Завдання та зміст методичної роботи. Традиційні та нетрадиційні форми методичної роботи з учителями, їх характеристика. Підвищення кваліфікації вчителів. Професійний розвиток педагогічних працівників. Індивідуальна траєкторія професійного розвитку педагога. Передовий педагогічний досвід: поняття, види, критерії оцінювання, виявлення, вивчення та впровадження в практику досягнень передового педагогічного досвіду та педагогічної науки.

Тема 23. Внутрішньошкільне управління та забезпечення якості освіти

Функціональні обов’язки директора закладу загальної середньої освіти і його заступників. Планування та облік роботи закладу загальної середньої освіти. Організація внутрішньої системи забезпечення якості освіти. Внутрішній моніторинг якості освіти. Атестація педагогічних працівників. Роль внутрішньошкільного управління у забезпеченні якості освітнього процесу.

Тема 24. Лідерство та управління розвитком закладу освіти

Поняття педагогічного та управлінського лідерства. Лідерські якості керівника закладу освіти. Стилі керівництва та їх характеристика. Розподілене лідерство в закладі освіти. Формування команди та розвиток професійної взаємодії педагогічних працівників. Стратегічне планування розвитку закладу освіти. Управління змінами та розвитком закладу освіти.

Тема 25. Безпечне освітнє середовище та управління ризиками

Поняття та складові безпечного освітнього середовища. Фізична, психологічна та інформаційна безпека учасників освітнього процесу. Запобігання булінгу, насильству та дискримінації. Управління ризиками в закладі освіти. Профілактика та алгоритми реагування на загрози безпеці. Створення безпечного та комфортного освітнього середовища.

Тема 26. Документаційне забезпечення діяльності закладу освіти

Поняття та значення документаційного забезпечення діяльності закладу освіти. Основні види управлінської та педагогічної документації. Документи з організації освітнього процесу. Документація педагогічних працівників та адміністрації закладу освіти. Вимоги до оформлення, ведення, зберігання та використання документів. Цифровізація документаційного забезпечення діяльності закладу освіти.

Модуль 2. Написання та захист курсової роботи

З освітнього компоненту передбачено написання курсової роботи (за вибором здобувача освіти). Особливості підготовки курсової роботи висвітлено у методичних рекомендаціях щодо написання та захисту курсових робіт з педагогіки для здобувачів фахової передвищої освіти за спеціальністю А4 Середня освіта (за предметними спеціальностями). Процедура захисту курсової роботи регламентується Положенням про написання та захист курсових робіт у Фаховому коледжі Кременецької обласної гуманітарно-педагогічної академії ім. Тараса Шевченка.

5. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
	денна форма			
	усього	у тому числі		
		лекц.	сем.	с. р./підг.та прох.екз.
Модуль 1. Педагогіка				
Змістовий модуль 1. Загальні основи педагогіки.				
Тема 1. Предмет, основні категорії та завдання педагогіки	5	2	2	1
Тема 2. Методи науково-педагогічного дослідження	6	2	2	2
Тема 3. Розвиток, виховання і формування особистості	6	2	2	2
Тема 4**.** Професійна діяльність учителя та його соціальна функція	6	2	2	2
Разом за змістовим модулем 1.	**23**	**8**	**8**	**7**
Змістовий модуль 2. Теорія виховання				
Тема 5. Сутність, закономірності і принципи виховання	6	2	2	2

Тема 6. Основні напрями виховання особистості	14	6	2	6
Тема 7. Методи та засоби виховання	8	2	2	4
Тема 8. Особистість і колектив	6	2	2	2
Тема 9. Позакласна та позашкільна виховна робота. Учитель як класний керівник	6	2	2	2
Підготовка та проходження екзамену	12			12
Разом за 4-й семестр	**75**	**22**	**18**	**35**
Тема 10. Взаємодія закладу загальної середньої освіти, сім'ї та громади у вихованні дітей	5	2	2	1
Тема 11. Інклюзивне виховання та взаємодія в учнівському колективі	5	2	2	1
Разом за змістовим модулем 2.	**62**	**18**	**14**	**30**
Змістовий модуль 3. Теорія навчання та освіти				
Тема 12. Предмет і завдання дидактики	4	2	1	1
Тема 13. Сутність, закономірності та принципи навчання	4	2	1	1
Тема 14. Особливості організації інклюзивного навчання	8	4	2	2
Тема 15. Зміст освіти в сучасній українській школі	5	2	2	1
Тема 16. Методи навчання	8	4	2	2
Підготовка до екзамену	6			6
Разом за 5-й семестр	**45**	**18**	**12**	**15**
Тема 17. Інноваційні технології навчання	5	2	2	1
Тема 18. Форми організації навчання	5	2	2	1
Тема 19. Контроль, оцінювання та самооцінювання навчальних досягнень учнів	5	2	2	1

Разом за змістовим модулем 3.	**50**	**20**	**14**	**16**
Змістовий модуль 4. Управління закладом загальної середньої освіти				
Тема 20. Система освіти в Україні та сучасні освітні зміни	5	2	2	1
Тема 21. Наукові основи управління закладом загальної середньої освіти	5	2	2	1
Тема 22. Методична робота та професійний розвиток педагогів	5	2	2	1
Тема 23. Внутрішньошкільне управління та забезпечення якості освіти	5	2	2	1
Тема 24. Лідерство та управління розвитком закладу освіти	4	2	1	1
Тема 25. Безпечне освітнє середовище та управління ризиками	4	2	1	1
Тема 26. Документаційне забезпечення діяльності закладу освіти	5	2	2	1
Разом за змістовим модулем 4.	**33**	**14**	**12**	**7**
Підготовка та проходження екзамену	12			12
Разом за 6-й семестр	**60**	**20**	**18**	**22**
Разом годин за модулем 1.	**180**	**60**	**48**	**72**
Модуль 2. Написання та захист курсової роботи				
Разом годин за модулем 2.	**30***			**30***
Разом годин за навчальним планом.	**180+30***	**60**	**48**	**72+30***

* застосовується у разі виконання з освітнього компоненту курсової роботи

6. Теми семінарських (практичних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Педагогіка в сучасному освітньому просторі.	2
2.	Організація педагогічного дослідження.	2

3.	Чинники розвитку та формування особистості.	2
4.	Професійний портрет сучасного педагога.	2
5.	Принципи ефективного виховання особистості.	2
6.	Сучасні пріоритети виховання особистості.	2
7.	Вибір методів і засобів виховання.	2
8.	Формування та розвиток учнівського колективу.	2
9.	Сучасний класний керівник і виховна робота.	2
10.	Партнерство школи, сім'ї та громади.	2
11.	Інклюзивна взаємодія в учнівському колективі.	2
12.	Основи ефективного освітнього процесу.	2
13.	Практика організації інклюзивного навчання.	2
14.	Компетентнісний зміст сучасної освіти.	2
15.	Методи навчання в педагогічній практиці.	2
16.	Сучасні технології ефективного навчання.	2
17.	Організація сучасного уроку.	2
18.	Сучасні підходи до оцінювання навчальних досягнень.	2
19.	Освітні зміни та їх вплив на школу.	2
20.	Ефективне управління закладом освіти.	2
21.	Професійний розвиток педагогічних працівників.	2
22.	Внутрішня система забезпечення якості освіти.	2
23.	Лідерство та безпечний розвиток закладу освіти.	2
24.	Організація діловодства в закладі освіти.	2
	Разом	**48**

7. Завдання для самостійної роботи

№ п/п	Питання	Кількість годин
1.	Сучасна педагогіка: створення інтелект-карти основних понять.	1
2.	Побудова алгоритму проведення педагогічного дослідження.	2
3.	Створення портрета особистості, що розвивається в освітньому середовищі.	2
4.	Складання професіограми сучасного педагога.	2
5.	Розроблення моделі ефективного виховного процесу.	2
6.	Створення комплексу виховних заходів за основними напрямами виховання.	6
7.	Конструювання набору виховних методів для різних педагогічних завдань.	4
8.	Розроблення рекомендацій щодо формування	2

	позитивного учнівського колективу.	
9.	Створення календаря виховної роботи класного керівника.	2
10.	Розроблення плану партнерської взаємодії школи, сім'ї та громади.	1
11.	Створення правил інклюзивної взаємодії в учнівському колективі.	1
12.	Створення схеми сучасного освітнього процесу.	1
13.	Розроблення пам'ятки щодо реалізації принципів навчання.	1
14.	Проєктування адаптованого освітнього завдання для учня з особливими освітніми потребами.	2
15.	Створення моделі компетентнісно орієнтованого змісту освіти.	1
16.	Складання банку методів навчання відповідно до різних освітніх завдань.	2
17.	Розроблення фрагмента заняття із застосуванням інноваційної технології.	1
18.	Проєктування моделі сучасного уроку.	1
19.	Створення інструментарію для формувального оцінювання учнів.	1
20.	Створення таймлайну сучасних змін в українській освіті.	1
21.	Розроблення управлінського рішення для типового виклику закладу освіти.	1
22.	Створення індивідуального плану професійного розвитку педагога.	1
23.	Розроблення чек-листа внутрішнього забезпечення якості освіти.	1
24.	Створення моделі педагогічного лідерства керівника закладу освіти.	1
25.	Розроблення алгоритму дій у разі виникнення ризику для безпеки учасників освітнього процесу.	1
26.	Складання переліку основної документації закладу освіти та визначення її призначення.	1
27.	Підготовка та проходження екзамену	30
28.	Написання та захист курсової роботи	30*
	Разом	**72+30***

*застосовується у разі написання з освітнього компоненту курсової роботи

Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів фахової передвищої освіти під час самостійної роботи на семінарських (практичних) заняттях

1-2 бали – здобувач фахової передвищої освіти володіє елементарними теоретичними знаннями, його відповіді правильні, але недостатньо осмислені;

завдання для самостійної роботи виконує на низькому рівні, з неточностями, не орієнтується в рекомендованій літературі.

3 бали – здобувач фахової передвищої освіти на середньому рівні володіє теоретичними знаннями, його відповіді повні, але з деякими неточностями, з помилками; додаткові питання викликають не впевненість або відсутність знань.

4 бали – студент засвоїв теоретичний матеріал з відповідної теми який винесений на самостійне опрацювання, наявне вміння орієнтуватися в ньому, застосовувати знання для розв'язання педагогічних ситуацій, допускає незначні помилки.

5 балів – здобувач фахової передвищої освіти на високому рівні володіє теоретичними знаннями, глибоко засвоїв навчальний матеріал, який винесений на самостійну роботу; при опрацюванні питання використовує не тільки рекомендовану, а й додаткову літературу; дотримується логіки викладу програмового матеріалу.

Критерії оцінювання курсової роботи з педагогіки

«5 (відмінно)». Курсова робота виконана на високому рівні з погляду змістового наповнення й оформлення, має практичне значення і/або містить елементи наукової новизни. Доповідь логічна, стисла, викладена вільно, риторично піднесено, відгук керівника курсової роботи позитивний, відповіді на запитання членів комісії повні та чіткі.

«4 (добре)». Тема курсової роботи розкрита, але наявні окремі недоліки непринципового характеру: в теоретичній частині поверхово проаналізовано літературні джерела; елементи новизни та/або практичного значення чітко не розкрито; недостатньо використано інформаційні матеріали, наявні окремі зауваження у відгуку; доповідь логічна, проголошена вільно, відповіді на питання членів комісії загалом правильні; робота оформлена згідно вимог.

«3 (задовільно)». Тема курсової роботи в основному розкрита, але наявні недоліки змістового характеру; нечітко сформульована мета роботи, теоретичний розділ має виражений компілятивний характер; методики емпіричної частини підібрано невдало, добір ілюстративних матеріалів не завжди обґрунтований; заходи і пропозиції роботи містяться в теоретичному розділі, обґрунтовані непереконливо; відгук містить окремі зауваження; відповіді на питання членів комісії правильні або повні; є зауваження щодо оформлення роботи.

«2 (незадовільно)». Нечітко сформульована мета курсової роботи. Розділи погано пов'язані між собою. Відсутній критичний огляд сучасних літературних джерел. Аналіз виконаний поверхово, переважає описовість на шкоду системності та глибині. Запропоновані заходи не результативні, обґрунтування неповне. Мають місце недоліки в оформленні роботи. Ілюстрації до захисту відсутні. Відповіді на питання членів комісії неточні або неповні.

8. Методи навчання

Лекції, розповідь, пояснення, бесіда, вправи, навчальна дискусія, метод-кейс, пізнавальні ігри, робота з літературою.

9. Методи контролю:

Усний контроль, письмовий контроль, тестовий контроль, практичний контроль, підсумковий контроль, захист курсової роботи (у разі виконання з освітнього компоненту курсової роботи).

Як результати навчання за освітнім компонентом може бути визнана участь здобувачів фахової передвищої освіти у програмах формальної та/або неформальної освіти (курси підвищення кваліфікації, тренінги, вебінари, майстер-класи тощо) за умови документального підтвердження (сертифікати, свідоцтва, програми курсів), встановлення відповідності набутих компетентностей програмним результатам навчання за освітнім компонентом та згідно з Положенням про організацію освітнього процесу в Фаховому коледжі.

Тема «Інноваційні технології навчання» може бути перезарахована за результатами проходження курсу Впровадження інновацій в школах https://prometheus.org.ua/prometheus-free/vprovadzhennya-innovatsiy-v-shkolah/

Тема «Особливості організації інклюзивного навчання» може бути перезарахована за результатами проходження курсу Як підготуватися до роботи в інклюзивному класі. Порадник для вчителів, батьків https://hub.atoms.com.ua/training/ak-pidgotuvatisa-do-roboti-v-9320?inpoint=hub.atoms.com.ua

Результати формального та/або інформального навчання підтверджуються сертифікатом.

10. Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів фахової передвищої освіти з навчальної дисципліни «Педагогіка».

Оцінку «5», «відмінно» – заслуговує здобувач фахової передвищої освіти, який володіє системними, глибокими, дієвими знаннями, вміє творчо використовувати набуті знання в нестандартних ситуаціях, критично оцінювати окремі факти, явища, ідеї, самостійно знаходити джерело інформації та аналізувати її. Демонструє готовність до професійної діяльності в закладах загальної середньої освіти.

Оцінку «4», «добре» – заслуговує здобувач фахової передвищої освіти, який володіє достатньо повними, глибокими і міцними знаннями, здатний використовувати їх у стандартних ситуаціях, вільно оперує педагогічною термінологією, вміє аналізувати і систематизувати інформацію, робити висновки, використовує загально відомі докази у власній аргументації. При висвітлені деяких питань допускає неістотні неточності та незначні помилки.

Оцінку «3», «задовільно» – здобувач фахової передвищої освіти, який виявляє знання й розуміння основних положень програмового матеріалу, проте не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації окремих питань, допускає істотні помилки, не вміє застосовувати здобуті знання в практичній діяльності.

Оцінку «2», «незадовільно» – заслуговує здобувач фахової передвищої освіти, який демонструє елементарні знання теоретичного матеріалу, фрагментарно відтворює незначну частину навчального матеріалу, має нечіткі уявлення про об'єкт вивчення.

11. Методичне забезпечення:

Конспекти лекцій, методичні розробки семінарських занять, пакет контрольних завдань, дидактичне забезпечення самостійної роботи студентів, презентації з тем, критерії оцінювання семінарських занять, мультимедійні презентації за змістом тем.

12. Рекомендована література

Базова

1. Гурський В., Присакар В. Педагогіка. Загальні основи педагогіки теорія освіти і навчання. У двох книгах. Книга 1: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Видання 2-е, доопрацьоване і доповнене. Кам'янець-Подільський : Медобори-2006, 2014. 218 с.
2. Зайченко І. Педагогіка: Підручник. Київ: Академія, 2016. 476 с.
3. Інноваційні педагогічні технології у системі неперервної професійної освіти. Монографія / За ред. С. Вітвицької. Житомир : Полісся, 2015. 368 с.
4. Калашнікова Л., Жерновникова О. Педагогіка вищої школи у схемах і таблицях : навчальний посібник. Харків, 2016. 260 с.
5. Концепція організації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа на період до 2029 року». *Трудове навчання. 2017. №3.* С.5-8.
6. Михайліченко М., Рудик Я. Освітні технології: навчальний посібник. Київ : ЦП «КОМПРИНТ», 2016. 583 с.
7. Мишаківська Л., Цимбалюк О. Методичні рекомендації щодо виконання самостійної роботи здобувачами фахової передвищої освіти з педагогіки. Кременець: Видавничий центр КОГПА ім. Тараса Шевченка, 2025. 302 с.
8. Мишаківська Л., Цимбалюк О. Методичні рекомендації щодо написання курсових робіт. Кременець: Видавничий центр КОГПА ім. Тараса Шевченка, 2025. 37 с.
9. Назаренко О. Педагогіка. Навчальний посібник. Одеса : Фенікс, 2022. 146 с.
10. Пальчевський С. Педагогіка. Київ : Каравела, 2022. 496 с.
11. Поясок Т., Беспарточна О. Педагогіка : навчальний посібник. Кременчук : Видавництво «НОВАБУК», 2024. 208 с.
12. Про освіту : Закон України від 05.09.2017 р. № 2145 VIII. *Голос України.* 2017. 27 вересня (№178-179). С. 10-22.

13. Про повну загальну середню освіту : Закон України зі змінами № 463-IX від 16.01.2020, редакція від 02.10.2021. [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20#Text.

14. Прокопенко І. Педагогіка: баз. підруч. для студ. вищ. навч. закладів III–IV рівнів акредитації. Харків: Фоліо, 2015. 572 с.

15. Система розвитку професійної компетентності педагогічних працівників фахових коледжів в умовах пандемії, воєнного та повоєнного часу : монографія / за наук. ред. О. Тітової. Київ: ІПО НАПН України, 2023. 272 с.

16. Сікорський П. Нова педагогіка. Львів : Львівська політехніка, 2021. 540 с.

17. Скільський Д. Історія української педагогіки. Ілюстрований навчальний посібник. Тернопіль : Навчальна книга Богдан, 2022. 340 с.

18. Фіцула М. Педагогіка: Навчальний посібник. 3-тє вид., доповн. Київ : ВЦ «Академія», 2023. 456 с.

19. Шевців З. Основи інклюзивної педагогіки. Київ : Центр учбової літератури, 2016. 248 с.

Допоміжна

1. Бібік Н.М. Нова українська школа : порадник для вчителя : навч. – метод. посібник. Київ : Літера «ЛТД» , 2018. 159 с.

2. Вишневський Омелян. Теоретичні основи сучасної української педагогіки : навч. посіб. Київ : Знання, 2008. 566 с.

3. Галус О.М., Шапошнікова Л.М. Порівняльна педагогіка : навч. посіб. Київ : Вища школа, 2006. 215 с.

4. Готтман Д., Деклер Д. Емоційний інтелект у дитини. Харків : Віват, 2022. 272 с.

5. Педагогічна майстерність: опорні конспекти / Укладач Т. Молнар. Мукачево : МДУ, 2016. 69 с.

6. Педагогічна освіта в Україні: теорія і практика : словник / укл. М. Вовк, Ю. Грищенко, С. Соломаха, Н. Філіпчук, С. Ходаківська. Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України. Кропивницький: Імекс-ЛТД, 2021. 328 с

7. Підласий І. Практична педагогіка або три технології : підручник. Київ : Слово, 2004. 616 с.

8. Сухомлинська О. Українська педагогіка в персоналіях : навч. посіб. Київ : Либідь, 2005. 552 с.

9. Чайка В. Основи дидактики : навч. посіб. Київ : Академвидав, 2011. 238 с.

10. Чепіль М. Порівняльна педагогіка : навч. посіб. Київ : Академвидав, 2014. 215 с.

Інформаційні ресурси

1. Державна науково-педагогічна бібліотека ім. В. О. Сухомлинського. URL: https://dnpb.gov.ua (дата звернення: 01.07.2024).
2. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. URL: http://www.nbuv.gov.ua (дата звернення: 01.07.2024).
3. Електронна бібліотека Національної академії педагогічних наук України. URL: https://lib.iitta.gov.ua (дата звернення: 01.07.2024).
4. Міністерство освіти і науки України : офіційний сайт. URL: https://mon.gov.ua (дата звернення: 01.07.2024).
5. Нова українська школа : освітній портал. URL: https://nus.org.ua (дата звернення: 01.07.2024).
6. Український інститут розвитку освіти. URL: https://uied.org.ua (дата звернення: 01.07.2024).
7. Освіта.ua : освітній портал. URL: https://osvita.ua (дата звернення: 01.07.2024).
8. Сайти для педагогів: новини, публікації, електронні бібліотеки, форуми. URL: http://krok.org.ua/rod-ukr.php (дата звернення: 01.07.2024).
9. Електронні журнали та газети – Портал сучасних педагогічних ресурсів URL: http://intellect-invest.org.ua/educ_resources_e-magazines/ (дата звернення: 01.09.2022).
10. Електронна онлайн-бібліотека. URL:http://readbookz.com/books/172.html (дата звернення: 01.07.2024).
11. Модельні навчальні програми для 5-9 класів Нової української школи (запроваджуються поетапно з 2022 року). URL: https://mon.gov.ua/osvita-2/zagalna-serednya-osvita/osvitni-programi/modelni-navchalni-programi-dlya-5-9-klasiv-novoi-ukrainskoi-shkoli-zaprovadzhuyutsya-poetapno-z-2022-roku